
Visszaélés bejelentő rendszer követelményei (2023. évi XXV. törvény alapján)

1.) Kinek kell létrehoznia:

- **annak a munkáltatónak, amely legalább 50 személyt foglalkoztat** kötelező létrehoznia (Törvény 18. § (1) bek.)
- **50 – 249 közötti főt foglalkoztató munkáltatók közösen is létrehozhatják**

2.) Ki működteti:

- a munkáltatónál egy erre a célra kijelölt, pártatlan személy vagy **szervezeti egység** működtetheti. (Tv. 19. § (1) bek.)
- **szerződés keretében** bejelentővédelmi ügyvéd vagy más **külső szervezet is megbízható**. Külső szervezet: a bejelentővédelmi ügyvédre irányadó összeférhetlenségi és pártatlansági szabályokat alkalmazni kell.

3.) Mit lehet bejelenteni:

- **jogellenes** vagy jogellenesnek feltételezett **cselekményre** vagy **mulasztásra**, illetve **egyéb visszaélésre vonatkozó információt** lehet bejelenteni. (Tv. 20. § (1) bek.)

4.) Ki tehet bejelentést:

- munkavállaló,
- volt munkavállaló
- pályázó, akivel a felvételi eljárás megkezdődött
- gyakornok, önkéntes (jelenlegi, korábbi, illetve leendő is)
- a céggel szerződéses kapcsolatban álló egyéni vállalkozó, egyéni cég (jelenlegi, korábbi, illetve leendő is)
- tulajdonosi részesedéssel rendelkező személy (jelenlegi, korábbi és leendő)
- felügyelőbizottsági tag, igazgatósági tag
- a céggel szerződéses kapcsolatban álló vállalkozás (jelenlegi, korábbi és leendő)
- a fenti vállalkozás alvállalkozója, beszállító

5.) A bejelentés módja:

- írásban és
- szóban: telefonon, más hangüzenetküldő rendszer útján vagy személyesen

Az egyes foglalkoztatók maguk dönthetik el, hogy konkrétan milyen típusú belső visszaélés-bejelentési rendszereket hoznak létre (pl. postai út, tényleges panaszdobozok, online – intranetes vagy internetes – **platformok**, telefonos forródrót, stb.)

A szóbeli bejelentést

- a.) adatkezelési tájékoztatást követően, tartós és visszakereshető formában rögzíteni kell, vagy
- b.) **írásba kell foglalni (jegyzőkönyvben) és**

-
- *lehetőséget kell biztosítani* az írásba foglaltak *ellenőrzésére*, helyesbítésére,
 - *a jegyzőkönyvben foglaltakat a bejelentő aláírással* elfogadja,
 - *bejelentő számára másodpéldányban át kell adni* a jegyzőkönyvet
 - teljes és pontos **jegyzőkönyvet kell készíteni** a bejelentésről
 - **tájékoztatás:** a bejelentő figyelmét fel kell hívni a rosszhiszemű bejelentés következményeire, a bejelentés kivizsgálására irányadó eljárási szabályokra és arra, hogy személyazonosságát - ha az annak megállapításához szükséges adatokat megadja - a vizsgálat valamennyi szakaszában bizalmasan kezelik. (Tv. 21.§-a)

6.) **Visszaigazolás küldése:**

- az írásbeli bejelentés kézhezvételétől számított **hét napon belül** a bejelentés megtételéről **visszaigazolást** kell küldeni a bejelentő számára.
- a visszaigazolás keretében a bejelentő részére *általános tájékoztatást kell nyújtani az eljárási és adatkezelési szabályokról*

7.) **A bejelentés kivizsgálása:**

- az írásbeli bejelentést a beérkezésétől számított **harminc napon belül** kell kivizsgálni
- *határidőt különösen indokolt esetben, a bejelentő egyidejű tájékoztatása mellett lehet meghosszabbítani. A bejelentőt ebben az esetben a kivizsgálás várható időpontjáról és a kivizsgálás meghosszabbítása indokairól kell tájékoztatni.* A bejelentés kivizsgálásának határideje a meghosszabbítás esetén **is maximum 3 hónap lehet.**
- A bejelentés kivizsgálása során a **belső visszaélés-bejelentési rendszer működtetője kapcsolatot tart a bejelentővel**, ennek keretében a bejelentés kiegészítésére, pontosítására, a tényállás tisztázására, valamint további információk rendelkezésre bocsátására hívhatja fel a bejelentőt.
- A *bejelentés kivizsgálása mellőzhető*, ha
 - a) a bejelentést azonosíthatatlan bejelentő tette meg,
 - b) a bejelentést nem az arra jogosult személy tette meg,
 - c) a bejelentés ugyanazon bejelentő által tett ismételt, a korábbi bejelentéssel azonos tartalmú bejelentés, illetve
 - d) a közérdek vagy a nyomós magánérdek sérelme a bejelentésben személy jogainak a bejelentés kivizsgálásából eredő korlátozásával nem állna arányban.
- A bejelentés kivizsgálása során értékelni kell a bejelentésben foglalt körülmények helytállóságát, és meg kell hozni azokat az intézkedéseket, amelyek alkalmasak visszaélések orvoslására.
- büntetőeljárás kezdeményezése (amennyiben indokolt)

8.) **A bejelentő tájékoztatása a kivizsgálás eredményéről:**

A belső visszaélés-bejelentési rendszer működtetője a bejelentés kivizsgálásáról vagy annak

mellőzéséről és a mellőzés indokáról, a bejelentés kivizsgálásának az **eredményéről, a megtett vagy tervezett intézkedésekről a bejelentőt írásban tájékoztatja.**

Az írásbeli tájékoztatás mellőzhető, ha a belső visszaélés-bejelentési rendszer működtetője a bejelentőt szóban tájékoztatta, aki a tájékoztatást tudomásul vette.

A belső visszaélés-bejelentési rendszer működtetője világos és könnyen hozzáférhető információt nyújt a belső visszaélés-bejelentési rendszer működésére, a bejelentéssel kapcsolatos eljárásra, valamint visszaélés-bejelentési rendszerekre és eljárásokra vonatkozóan.

9.) Adatkezelés:

A visszaélés-bejelentési rendszer keretei között kezelhető adatok:

- a bejelentő
- akire a bejelentés vonatkozik
- aki érdemi információval rendelkezhet, a bejelentés kivizsgálásához elengedhetetlenül szükséges személyes adatai kizárólag a bejelentés kivizsgálása és a bejelentés tárgyát képező magatartás orvoslása vagy megszüntetése céljából kezelhetők.

A fentiekén kívüli személyes adatokat törölni kell.

- a bejelentő személyes adatai nem tehetők megismerhetővé a tájékoztatást kérő személy számára.
- visszaélés-bejelentési rendszert úgy kell kialakítani, hogy a személyazonosságát felfedő bejelentő, valamint a bejelentésben érintett személy személyes adatait az erre jogosultakon kívül más ne ismerhesse meg.

A bejelentést vizsgáló személyek a vizsgálat lezárásáig vagy a vizsgálat eredményeképpen történő formális felelősségre vonás kezdeményezéséig a bejelentés tartalmára és a bejelentésben érintett személyre vonatkozó információkat - a bejelentésben érintett személy tájékoztatásán túl - a foglalkoztató más szervezeti egységével vagy munkatársával a vizsgálat lefolytatásához feltétlenül szükséges mértékben oszthatják meg.

10.) A bejelentésben érintett személy tájékoztatása:

- A bejelentésben érintett személyt a vizsgálat megkezdésekor részletesen tájékoztatni kell a bejelentésről, a személyes adatai védelmével kapcsolatban őt megillető jogairól, valamint az adatai kezelésére vonatkozó szabályokról. A tisztességes eljárás követelményének megfelelően biztosítani kell, hogy a bejelentésben érintett személy a bejelentéssel kapcsolatos álláspontját jogi képviselője útján is kifejtse, és azt bizonyítékokkal támassza alá. A bejelentésben érintett személy tájékoztatására kivételesen, indokolt esetben később is sor kerülhet, ha az azonnali tájékoztatás meghiúsítaná a bejelentés kivizsgálását.
- azt a személyt is tájékoztatni kell, aki a bejelentésben foglaltakról érdemi információval rendelkezhet.

11.) Hatályba lépés:

2023. július 24-től kell alkalmazni. 50 – 249 főt foglalkoztató cégek esetén 2023. dec. 17-től kell alkalmazni.

